

Kaikkien hallinnonalojen ja toimijoiden yhteinen ydinviesti: päättäjät, johtajat, ammattilaiset, suunnittelijat

Motto: Jokainen lapsi ja nuori tarvitsee lähelleen turvallisia ja välittäviä aikuisia.

Teemme lasten, nuorten ja perheiden hyvää arkea. Yhdessä. Lähellä.

LAPE-muutosohjelman tavoitteena on luoda lapselle ja nuorelle suotuisa kasvu ympäristö sekä tukea perheen hyvinvointia. Muutostyö on kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä. Uudistamme hallinto- ja ammattikuntakeskeisyydestä lapsi- ja perhelähtöisyyteen.

Vaalimme kasvua tukevia ihmissuhteita niin kodeissa kuin lähiyhteisöissämme. Vahvistamme vanhemmuuden tukea ja monimuotoisten perheiden omia voimavaroja. Tuomme oppimiseen iloa.

Osallistamme lapset, nuoret ja heidän vanhempansa. Tavoittelemme yksilöllistä neuvontaa, ohjausta, kasvatusta, tukea ja hoitoa eli *sopivaa tukea oikeaan aikaan*. Siihen tarvitaan kaikkien toimijoiden yhteistyötä.

Muutostyötä tehdään sekä kansallisesti että alueellisesti. Rakennamme siltoja valtion, tulevien maakuntien ja kuntien, eri hallinnonalojen, järjestöjen, seurakuntien ja yksityisten toimijoiden välille. Hyödynnämme tutkimustietoa. Yhdessä olemme enemmän.

Seuraamme sekä hyvinvointia että kustannuksia. Kun painopiste siirtyy korjaavista palveluista ehkäiseviin, kustannukset pysyvät aisoissa. Lapsille ja nuorille hyvä kunta, maakunta ja Suomi luovat myönteistä tulevaisuutta. Nykyistä yhdenvertaisemmat palvelut ja tuki vähentävät lasten eriarvoisuutta. Tunnistamme lapsen oikeudet aikuisen velvollisuuksina.

LAPE luo lapsi- ja perhelähtöistä sisältöä ja palvelurakenteita sote- ja maakuntauudistukseen. LAPE ohjaa, kouluttaa, verkostoi, innovoi ja juurruttaa toimintamallit uuden maakunnan ja kunnan toimintaympäristöön.

Kansallisen muutostyön keskiössä ovat toimintakulttuurin uudistaminen, parempi tietopohja, asiakastiedon sujuva jakaminen sekä lapsen, nuoren ja perheen laadukas kohtaaminen. Avaamme keskustelun ammattilaisten osaamistarpeista sekä lapsikäsitteistämme. Monialaista verkostojohtamista sekä sujuvia yhdyspintoja tarvitaan mahdollistamaan arjessa toimivat palvelukokonaisuudet myös vuoden 2020 jälkeen. Muutostyötä ohjaavat yhdessä sosiaali- ja terveysministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö. Vaikutamme muutostyön jatkumiseksi pitkäjänteisesti myös yli hallituskausien.

Yhdessä

Muutostyö on ammattilaisten, johtajien, päättäjien sekä lasten, nuorten ja vanhempien kumppanuutta. Ylitämme sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden rajat (SI-SOTE). Muutostyö yhdistää kuntia, maakuntia, järjestöjä, seurakuntia ja yksityisiä toimijoita ja tutkimusta. (Sivistystoimi=kasvatus, opetus, nuorisotyö, taide ja kulttuuri, vapaa-aika, liikunta).

Hyvää arkea

Lapsi ja nuori kasvaa ihmissuhteissa ja yhteisöissä: kotona, vertaisryhmissä, varhaiskasvatuksessa, koulussa, oppilaitoksessa, terveys- ja sosiaalipalveluissa, asuinympäristössä, erilaisissa kohtaamisen paikoissa, järjestöissä, seurakunnissa, harrastuksissa. Tuomme sopivan tuen oikeaan aikaan osaksi arjen elämää.

Lähellä

Hyvä kohtaaminen luo luottamusta. Palvelut ovat lapsille ja nuorille ihmisiä ja yhteisöjä. Tukea tuodaan lapsen, nuoren ja perheen arkeen. Vältämme ”pois lähettämistä”. Lisätään kotiin, kouluun ja varhaiskasvatukseen jalkautuvia ja konsultoivia palveluita sekä tukea. Hyödynnämme digitaalisten ja liikkuvien palveluiden mahdollisuuksia.

LAPE-muutostyötä tehdään neljässä kehittämiskokonaisuudessa:

Perhekeskus-toimintamalli verkostoi lapsiperheiden palvelut toimivaksi kokonaisuudeksi

- Tuomme avoimet kohtaamispaikat, apua ja tukea perheiden lähelle kaikkien toimijoiden yhteistyöllä. Perhekeskus on mukana elämässä. Kun perhe voi hyvin, lapsi voi hyvin.
- Juurrutamme kehitettävän perhekeskus -toimintamallin osaksi kuntien, tulevien maakuntien, järjestöjen ja seurakuntien toimintaa koko Suomessa. Työ on käynnissä kaikissa maakunnissa.

Varhaiskasvatus koulu ja oppilaitos tukevat lapsen ja nuoren hyvinvointia

- Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa. Tuomme yhdessä iloa oppimiseen.
- Luomme opiskeluhuollon lapsi- ja nuorisolähtöisiä toimintamalleja ja monialaista yhteistyötä kunnan ja tulevan maakunnan yhdyspintoihin.
- Lisäämme yhteisöllisyyttä ja ehkäisemme kiusaamista tukemalla tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä kaverisuhteita. Tuomme harrastustoimintaa koulun yhteyteen.
- Kannustamme kaikkia lapsia osallistumaan varhaiskasvatukseen.
- Työ on käynnissä 12 maakunnan alueella.

Erityispalvelut verkostoituvat paremmin ja tulevat lähemmäs arkea ja peruspalveluita. Vaativimmat palvelut kootaan siten, että ne ovat yhdenvertaisesti kaikkien saatavilla silloin kun niitä tarvitaan.

- Tuomme apua, tukea ja hoitoa lähemmäs vaikeassa asemassa olevia lapsia, nuoria ja perheitä sekä peruspalveluiden ammattilaisten tueksi. Yhdenvertaisuutta palveluiden saatavuudessa lisätään.
- Erityistason palvelut tekevät tiivistä yhteistyötä keskenään yli sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä opetustoimen rajojen.
- Lastensuojelussa monitoimijaisuus ja perheterapeuttinen osaaminen vahvistuvat. Sijaishuollon valvonta yhdenmukaistuu.
- Muutostyötä tehdään 16 maakunnan alueella. Suomeen perustetaan viisi kaikkein vaativimpien palveluiden osaamis- ja tukikeskusta.

Toimintakulttuuri uudistuu lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuvaksi myös hallinnossa ja päätöksenteossa

- Yhdessä kohti lapsille ja nuorille hyvää kuntaa ja maakuntaa: Lapsiystävällistä maakuntaa pilotoidaan kuudessa maakunnassa.
- Perustamme työmme YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen. Tarjoamme koulutusta ja neuvontaa päätösten lapsivaikutusten arviointiin.
- Hyödynnämme uutta tietoa lasten hyvinvoinnista ja kustannuksista sekä opimme lasten kokemuksista. Paremmalla tiedolla saadaan parempia päätöksiä.
- Perheystävällisen työpaikan toimintamalli edistää vanhemmuuden ja työn yhteensovittamista kuudessa maakunnassa.

LAPE -muutostyön toimeenpanon tuesta vastaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).